

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ НАУКИ І ОСВІТИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
що присвячена 25-річчю Медичного інституту Сумського державного університету
(м. Суми, 16-17 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

З метою покращення надання медичної допомоги населенню в країні розпочато розвиток сімейної медицини, в якій ключовою ланкою є лікар загальної практики – сімейної медицини (ЗПСМ). Основою роботи лікаря ЗПСМ є профілактика різноманітних захворювань у пацієнтів різного віку, їх рання діагностика та лікування, а також запобігання розвитку ускладнень. Саме тому, підготовка таких спеціалістів має бути мультидисциплінарною з використанням новітніх методик викладання.

Протягом останніх років в Україні, як і в багатьох інших державах, стали активно використовуватися різні методики інтерактивного навчання. Викладачі кафедри сімейної медицини СумДУ приділяють значну увагу підвищенню якості підготовки лікарів – інтернів зі спеціальності «ЗПСМ» і також активно впроваджують їх у навчальний процес, поєднуючи з новітніми мультимедійними технологіями. Зокрема, робота в малих групах, вирішення клінічних задач, рольові ігри та мозкові атаки зарекомендували себе позитивно, але найкращий результат показали комбінації різних методик. Так, розв'язання клінічних задач малими (по 2-3 лікарів – інтернів) групами дає можливість вирішити декілька проблемних питань одночасно. По-перше, відбувається вдосконалення клінічного мислення завдяки урахуванню імовірних варіантів перебігу патології, залежно від конкретних життєвих ситуацій, що дає змогу формувати відповідний «маршрут» пацієнта. По-друге, закріплюються навички з етики та деонтології, так як групи за рівнем підготовки та характером міжособистісних відносин є гетерогенними, а в процесі роботи вони мають враховувати думку колеги і прийти до єдиної відповіді. По-третє, прищеплюється відповідальність за прийняте рішення і його наслідки, оскільки отримана в ході роботи відповідь обов'язково фіксується особистими підписами лікарів – інтернів. Після опрацювання малою групою клінічної задачі відбувається загальне обговорення та аналіз помилок.

Позитивний вплив на засвоєння і структурування інформації також здійснює метод запрограмованих помилок. Викладач проковує лікарів – інтернів до активної дискусії за допомогою заздалегідь закладених помилок в умовах завдань.

Слід відмітити значний внесок у підготовку лікарів-інтернів зі спеціальності «ЗПСМ» вільного доступу до електронних інформаційних ресурсів як вітчизняних, так і закордонних авторів, який можливий завдяки можливостям унікальної бібліотеки СумДУ.

Таким чином, можна зазначити, що використання в навчальному процесі інтерактивних методів, таких як робота в малих групах, вирішення клінічних задач, рольові ігри, мозкові атаки та їх комбінацій, сприяє формуванню компетентного спеціаліста широкого профілю. А поєднання їх з можливостями бібліотеки СумДУ – конкурентоспроможного практика.

ЗАСВОЄННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З НЕВРОЛОГІЇ У ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

Пантелесенко Л.В., Антоненко К.В.

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця

Вступ. У професійній підготовці лікарів опанування практичними навичками має вирішальне значення. Студент має навчитися комплексно обстежувати хворого, інтерпретувати отримані дані, вчасно надавати невідкладну медичну допомогу. Специфіка подання практичного матеріалу іноземним студентам має свої особливості та має бути обов'язково врахована у педагогічному процесі.

Основна частина. Досвід викладання неврології іноземним студентам з англійською формою навчання показав, що є певні труднощі у засвоєнні практичних навичок цією когортою студентів. Це в значній мірі пов'язано зі специфікою володіння ними англійською мовою, адже більшість з цих студентів походять з країн Близького Сходу та Африки. Такі студенти мають певну специфіку побудови речень, їх лексичний запас варіює від вільного володіння англійською мовою до слабого її знання. Внаслідок мовного бар'єру, адже більшість студентів-іноземців не володіє у достатньому обсязі знаннями української (або російської) мови, виникають значні перешкоди і в самостійній роботі у ліжка хворого, роботі з медичною документацією, тощо.

Робота з такими різнорідними у плані володіння мовою студентами вимагає від викладача специфіки побудови заняття. Необхідно щоб студенти зрозуміли методику виконання практичних навичок, зібрали скарги та анамнез хворого та самостійно виконали неврологічний огляд пацієнта.

З цією метою доцільно:

1) забезпечити чітку послідовність та логічність виконання алгоритму неврологічного огляду. Для цього спочатку демонструються відеоматеріали з методики обстеження окремих функцій (рефлекторно-рухової, чутливої, координаторної, тощо). Потім вони відпрацьовуються попарно у групі. Надалі ці навички перевіряються у ліжка хворого під наглядом викладача;

2) для збору скарг слід користуватися невеликим проте достатнім лексичним запасом широкоживаних слів. Для полегшення задачі можна використовувати розроблені стереотипні питання, які стосуються певної нозології або побудовані з врахуванням синдромологічного підходу. Формулювання запитань має бути легко зрозумілим для студентів і потребує конкретної лаконічної відповіді. Такі розроблені питання розширюють лексичний запас студентів та вчать виділяти головні скарги та деталі анамнезу;

3) з метою розвитку клінічного мислення, можливості інтерпретації отриманих клінічних даних англійськомовним студентам рекомендовано самостійно скласти план обстеження та лікування хворого. Викладач при цьому має не лише проконтролювати вміння студентів проаналізувати певний клінічний випадок, а й проілюструвати його з використанням даних додаткових методів обстеження, таких як МРТ, КТ, ЕЕГ, ЕМГ, тощо, які завдяки своїй наочності не потребують перекладу.

Висновки: Широке впровадження в навчальний процес англійськомовних студентів алгоритмів засвоєння практичних навичок із застосуванням наочних методів інструментального дослідження, підготовленим спеціалізованим лексичним матеріалом дозволить покращити практичну орієнтованість викладання дисципліни, полегшить контакт «студент-пацієнт» та підготувати фахівця, який відповідатиме сучасним вимогам міжнародних стандартів вищої медичної освіти.